

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

AVRUPA İNSAN HAKLARI MAHKEMESİ

İKİNCİ BÖLÜM

KABUL EDİLEBİLİRLİK HAKKINDA KARAR

Başvuru no. 46519/13 ve 46548/13

Hatice BOZKURT / Türkiye ve Sultan Güneş ÜNSAL / Türkiye

Başkan,

Aleš Pejchal,

Hâkimler

Egidijus Kūris,

Carlo Ranzoni,

ve *Bölüm Yazı İşleri Müdür Yardımcısı* Hasan Bakırcı'nın katılımıyla 18 Mayıs 2021 tarihinde Komite olarak toplanan Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (İkinci Bölüm)

29 Mart 2012 tarihinde yapılan yukarıda anılan başvuruyu dikkate alarak, Davalı Hükümet tarafından ibraz edilen görüşleri ve bu görüşlere karşılık olarak başvuranlar tarafından ibraz edilen görüşleri dikkate alarak, Gerçekleştirilen müzakerelerin sonucunda aşağıdaki kararı vermiştir:

© T.C. Adalet Bakanlığı, 2021. Bu gayriresmî çeviri, Adalet Bakanlığı, İnsan Hakları Dairesi Başkanlığı tarafından yapılmış olup, Mahkeme açısından bağlayıcılığı bulunmamaktadır. Bu çeviri, davanın adının tam olarak belirtilmiş olması ve yukarıdaki telif hakkı bilgisiyle beraber olması koşulu ile Adalet Bakanlığı, İnsan Hakları Dairesi Başkanlığına atıfta bulunmak suretiyle ticari olmayan amaçlarla alıntılanabilir.

OLAYLAR

1. Birinci başvurudaki başvuran Hatice Bozkurt, 1979 doğumlu bir Türk vatandaşı olup, İstanbul'da ikamet etmektedir. İkinci başvurudaki başvuran Sultan Güneş Ünsal, 1965 doğumlu bir Türk vatandaşı olup, İstanbul'da ikamet etmektedir. Başvuranlar, Mahkeme nezdinde İstanbul Barosuna kayıtlı Avukatlar Ö. Kılıç ve A. Taşdemir, tarafından temsil edilmişlerdir.
2. Türk Hükümeti ("Hükümet") ise kendi görevlisi tarafından temsil edilmiştir.

A. Davanın Koşulları

3. Davaların konusu, taraflarca ifade edildiği şekliyle aşağıdaki gibi özetlenebilir:

4. KCK (*Koma Civakên Kurdistan* – Kürdistan Topluluklar Birliği) isimli örgüte üye oldukları iddia edilen kişiler aleyhinde, 2009 ve 2011 yılları arasında birçok ceza soruşturması başlatılmıştır.

5. İstanbul 9. Ağır Ceza Mahkemesi hâkimi, 20 Aralık 2011 tarihinde, başvuranların ve diğer şüphelilerin yirmi dört saat boyunca avukatlarına erişimlerinin engellenmesine ve soruşturmanın usule uygun bir şekilde yürütülmesini sağlamak amacıyla soruşturma dosyasına erişiminin engellenmesine karar vermiştir.

6. Aynı gün, Özgür Gündem gazetesinde çalışan bir editör ve Dicle Haber Ajansı'nda çalışan bir tercüman olan başvuranlar ile birlikte yaklaşık elli kişi yakalanmışlardır. Polis memurları, şüphelilerin KCK Medya Komitesi adına faaliyet yürüttükleri şüphesiyle yakalandıklarını belirtmiştir.

7. Başvuranların avukatlarından biri 22 Aralık 2011 tarihinde ikinci başvuran adına İstanbul 9. Ağır Ceza Mahkemesine dilekçe sunmuş ve diğerlerinin arasında, soruşturma dosyasına erişim ve müvekkilinin salınması talebinde bulunmuştur. İstanbul 9. Ağır Ceza Mahkemesi, 23 Aralık 2011 tarihinde, söz konusu talepleri reddetmiştir.

8. Başvuranlar, 20 ile 23 Aralık 2011 tarihleri arasında polis nezaretinde tutulmuştur. Başvuranlar, polis nezaretinde bulunduğu dönemde, haklarındaki

suçlamalarla ilgili herhangi bir beyanda bulunmamışlardır.

9. Başvuranlar, 23 Aralık 2011 tarihinde, İstanbul Cumhuriyet Savcısı önüne çıkartılmışlardır. Birinci başvuran Cumhuriyet savcısına verdiği ifadede *Özgür Gündem* gazetesinde editör olduğunu belirtmiştir. KCK Medya Komitesi'nin ne olduğunu bilmediğini iddia etmiştir. İkinci başvuran Cumhuriyet savcısı huzurunda Dicle Haber Ajansı'nda çalışan bir tercüman olduğunu ifade etmiştir. Makaleleri İngilizce'den Türkçe'ye çevirdiğini ve bu makalelerin ajansın internet sitesinde yayınlandığını söylemiştir. KCK Medya Komitesi ile herhangi bir ilişkisinin olmadığını kaydetmiştir. İkinci başvurana belirli insanları tanıyıp tanımadığı sorulmuştur. Mesleki ilişkileri olduğu için bazılarını tanıdığını belirtmiştir.

10. Cumhuriyet savcısı tarafından sorgulandıktan sonra birinci başvuran serbest bırakılmıştır. İkinci başvuran, önceki ifadesini tekrarladığı İstanbul Ağır Ceza Mahkemesine sevk edilmiştir. Hâkim, 24 Aralık 2011 tarihinde ikinci başvuranın serbest bırakılmasına karar vermiştir.

11. İstanbul Cumhuriyet Savcısı, 27 Nisan 2012 tarihinde, ikinci başvuran da dâhil olmak üzere kırk dört kişi aleyhinde terör örgütüne üye olmak ile suçlamasıyla bir iddianame düzenlemiştir.

12. İstanbul Cumhuriyet Savcısı 3 Mayıs 2012 tarihinde birinci başvuran hakkında kovuşturmayaya yer olmadığına dair karar vermiştir.

13. Dava dosyasındaki bilgilere göre başvuranlar aleyhindeki ceza yargılamaları, hâlihazırda, İstanbul Ağır Ceza Mahkemeleri önünde derdesttir.

B. İlgili İç Hukuk ve Uygulama

14. İlgili iç hukuk ve uygulama, Mahkemenin *Mustafa Avcı / Türkiye* davasındaki kararında özetlenmiştir (no. 39322/12, §§ 30-43, 23 Mayıs 2017).

ŞİKÂYETLER

15. Başvuranlar, soruşturma makamlarının, Cumhuriyet savcısına ifade vermelerinin gerektiği ve eğer Cumhuriyet savcısı huzurunda ifade vermeye gelmezlerse yakalanmalarının emredilebileceğini öngören Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 98. maddesinde belirtilen usulü takip etmediklerinden şikâyetçi

olmuşlardır. Başvuranlar, Sözleşme'nin 5 § 1 maddesi uyarınca, yasadışı faaliyetlerde buldukları şüphesine ilişkin somut bir delil ve makul gerekçeler olmaksızın yakalanıp gözaltına alındıkları konusunda şikâyetçi olmuşlardır.

16. Başvuranlar Sözleşme'nin 5 § 2 maddesi uyarınca, yakalanma sebepleri hakkında bilgilendirilmediklerini ve avukatlık yardımından faydalandırılmadıklarını iddia etmişlerdir.

17. Başvuranlar tutukluluklarının uzunluğu hakkında Sözleşme'nin 5 § 3 maddesi kapsamında şikâyetinde bulunmuşlardır.

18. Başvuranlar, Sözleşme'nin 10. maddesine dayanarak, gazetecilik faaliyetleri nedeniyle terör örgütü üyeliğiyle suçlandıklarını ve bunun sonucunda ifade özgürlüğü haklarının ihlal edildiğinden şikâyetçi olmuşlardır.

19. Başvuranlar, Sözleşme'nin 5 §§ 1 ve 2 ve 10. maddesiyle bağlantılı olarak 13. madde kapsamında iç hukukta sağlanan hukuk yollarının etkili olmadığından şikâyet etmişlerdir.

HUKUKİ DEĞERLENDİRME

A. Başvuruların birleştirilmesi

20. Mahkeme, başvuruların konuları bakımından benzer olduklarını göz önünde bulundurarak, bunları tek bir kararda müştereken incelemeyi uygun görmektedir.

B. Başvuranların yakalanmalarına ilişkin olarak

21. Başvuranlar, ulusal makamların Ceza Muhakemesi Kanunu'nun ("CMK") 98. maddesinde belirtilen prosedürü takip etmemesi nedeniyle, yakalama işlemlerinin yerel mevzuata uygun olmadığından şikâyet etmektedirler. Başvuran, bu hususta, Sözleşme'nin 5 § 1 maddesine dayanmıştır.

22. Hükümet, başvuruların CMK'nın 141 § 1 maddesi uyarınca tazminat talebinde bulunabileceğini belirtmiştir. Hükümet, başvuruların söz konusu hükme dayanarak tazminat talebinde bulunma haklarının olduğunu ve bu talepte bulunmuş olmaları gerektiğini ileri sürmüştür. Ayrıca Hükümet, birinci başvuranın CMK'nın

91 § 5 maddesi uyarınca gözaltına alınmasına karşı itiraz başvurusunda bulunması gerektiğini ileri sürmüştür. Hükümete göre, bir itiraz başvurusunun, başvuranın itiraz ettiği özgürlükten yoksun bırakmaya son vermesi muhtemeldir.

23. Mahkeme, Türk hukuk sisteminin bu bağlamda başvurulara iki çözüm yolu sunduğunu gözlemlemektedir, bunlar gözaltından salıverilmeyi sağlamaya yönelik bir itiraz (CMK'nın 91 § 5 maddesi) ve Devlet aleyhine tazminat talebinde bulunulmasıdır (CMK'nın 141 § 1 maddesi) (bk. *Mustafa Avcı / Türkiye*, no. 39322/12, § 63, 23 Mayıs 2017). Mahkeme, ikinci başvuranın 22 Aralık 2011 tarihinde gözaltından salıverilmesini talep eden bir itirazda bulunduğunu ve bu itirazın İstanbul 9. Ağır Ceza Mahkemesi tarafından 23 Aralık 2011 tarihinde reddedildiğini, ancak birinci başvuranın benzer bir itirazda bulunmadığını kaydeder (bk. yukarıdaki 7. paragraf). Ayrıca, CMK'nın 141 § 1 maddesi uyarınca tazminat talebinde bulunma olasılığına ilişkin olarak, Mahkeme, *Mustafa Avcı* kararında (yukarıda anılan, §§ 58-67), başvuranın benzer bir şikâyetle bağlantılı olarak tazminat talebinde bulunması gerektiğine hükmettiğini not etmektedir. Bu konuyla ilgili değerlendirmesinde ayrılması için herhangi bir güçlü gerekçe olmaması durumunda, Mahkeme bu hususun mevcut dava bağlamında da geçerli olduğunu düşünmektedir (kıyaslayınız, bu davaya uygulanabildiği ölçüde, *Mehmet Hasan Altan / Türkiye* 13237/17 , § 101, 20 Mart 2018).

24. Yukarıda belirtilenler ışığında Mahkeme, yakalanmalarının hukuka uygunluğuna ilişkin şikâyetleriyle ilgili olarak, başvuranların CMK'nın 141 § 1 maddesi uyarınca ulusal mahkemeler önünde bir talepte bulunmalarının gerekli olduğu, ancak bunu yapmadıkları kanaatindedir. Bu yüzden Hükümetin itirazını kabul ederek Sözleşme'nin 35 §§ 1 ve 4 maddesi uyarınca bu şikâyeti kabul edilemez ilan etmiştir.

C. Başvuranların suç işlediğine dair makul şüphe olmadığı iddiası

25. Sözleşme'nin 5 § 1 maddesi uyarınca, başvuranlar, haklarında yakalama emri düzenlenmesi ve polis tarafından gözaltına alınmalarını gerektirecek makul bir şüphe bulunmadığını ileri sürmüşlerdir.

26. Hükümet bu iddiaya itiraz etmiştir. Hükümet ayrıca, başvuranların Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 141 § 1 maddesi uyarınca tazminat talebinde

bulunabileceğini belirtmiştir. Hükümet, başvuruların söz konusu hükme dayanarak tazminat talebinde bulunma hakkının olduğunu ve bu talepte bulunmuş olması gerektiğini ileri sürmüştür. Ayrıca, başvuruların terör örgütüne üye olma ve bu örgüt adına faaliyetlerde bulunma şüphesiyle gözaltına alındıklarını kaydetmiştir.

27. Mahkeme, CMK'nın 141 § 1 (a) maddesinin Sözleşme'nin 5 § 1 maddesi uyarınca yapılan şikâyetler bakımından uygulandığı iç hukuk yolunun *Lütfiye Zengin ve Diğerleri / Türkiye* (no. 36443/06, §§ 61-65, 14 Nisan 2015) davasında incelendiğini gözlemlemektedir. Söz konusu davada, Mahkeme, başvuranın iç hukuka aykırı olarak tutuklandığını iddia ettiği ve özgürlükten yoksun bırakılmanın sona erdiği durumda, iddia edilen ihlalin tanınmasına yol açabilecek ve yeterli telafiyi sağlayabilecek bir tazminat davasının ilke olarak, kullanılması gereken etkili bir hukuk yolu olduğu sonucuna varmıştır. Bu bağlamda, Mahkeme öte yandan, söz konusu şekilde özgürlükten yoksun bırakılmanın usulsüzlüğünün veya kanuna aykırılığının daha önce yerel makamlarca kabul edilmiş olması gerektiğine işaret etmiştir. Aksi halde, Mahkeme, Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 141 § 1 maddesi uyarınca tazminat davasının başarısızlıkla sonuçlanacağına hükmetmiştir. Mahkeme, mevcut davada, ulusal makamların, başvuruların maruz kaldığı özgürlükten yoksun bırakılmanın kanuna aykırı olduğunun ulusal makamlarca hiçbir zaman açıkça veya örtülü olarak kabul edilmediğini gözlemlemektedir. Bu bağlamda Mahkeme ayrıca, mevcut davaya benzer koşullarda Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 141 § 1 maddesi uyarınca açılan bir tazminat başvurusunun başarılı olduğunu gösteren herhangi bir yerel kararın Hükümet tarafından sunulmadığını belirtmektedir. Bu nedenle, Mahkeme, Hükümetin bu kapsamda dile getirdiği itirazının reddedilmesi gerektiği sonucuna varmaktadır.

28. Mahkeme, makul şüpheyeye dayanan yakalamanın Sözleşme'nin 5 § 1 (c) maddesi kapsamında haklı olabilmesi için polisin, yakalama sırasında veya başvuran gözaltındayken dava açmak için yeterli ölçüde delil elde etmiş olmasına gerek olmadığını hatırlatmak ister (bk. *Brogan ve Diğerleri / Birleşik Krallık*, 29 Kasım 1988, Seri A no. 145- B). Ayrıca tutuklanan kişinin nihai durumda suçlanması veya mahkemeye çıkarılması da gerekli değildir. Sorgulama ve tutuklamanın amacı, tutuklama gerekçesi olan şüpheleri teyit ederek veya ortadan kaldırarak cezai soruşturmayı ilerletmektir (bk. *Murray / Birleşik Krallık*, 28 Ekim

1994, § 55, Seri A no. 300-A).

29. Mahkeme, bu bağlamda, başvuranların, üyesi olduklarından ve adına faaliyetler yürüttüklerinden şüphelenildikleri yasadışı silahlı bir örgüte yönelik soruşturma sırasında yakalandıklarını kaydetmektedir. Bu koşullar altında, özgürlükten yoksun bırakmanın amacı, bu yasadışı örgüte dâhil olduklarına ilişkin şüpheleri doğrulamak veya ortadan kaldırmak olduğundan, bu kişilere yönelik şüphenin 5 § 1 (c) maddesinin gerektirdiği düzeye ulaştığı kabul edilebilir. Bu bağlamda Mahkeme, yetkili yasal makamlar tarafından sorgulandıktan sonra başvuranların serbest bırakıldıklarını gözlemlemektedir. Aslında, ulusal makamların dayandıkları yasal hükümlerin yorumu ve uygulanması, başvuranların yakalanmalarının ve gözaltına alınmalarının usulsüz veya kanuna aykırı kılacak ölçüde keyfi veya mantıksız görünmemektedir.

30. Dolayısıyla, söz konusu şikâyet açıkça dayanaktan yoksun olup, Sözleşme'nin 35 §§ 3 (a) ve 4 maddesi uyarınca reddedilmelidir.

D. Sözleşme'nin 5 § 2 maddesi kapsamındaki şikâyet

31. Başvuranlar Sözleşme'nin 5 § 2 maddesi uyarınca, yakalanma sebepleri hakkında bilgilendirilmediklerini ve avukatlık yardımından faydalandırılmadıklarını iddia etmişlerdir.

32. Mahkeme, başvuranların AİHM'ye sundukları başvuru formundan bile, polis memurlarının, gözaltının başlangıcında, yasadışı bir örgüt üyesi olduklarından şüphelenildiğini kendilerine bildirdiklerini gözlemlemektedir (bk. yukarıdaki 6. paragraf).

33. Dolayısıyla, söz konusu şikâyet açıkça dayanaktan yoksun olup, Sözleşme'nin 35 §§ 3 (a) ve 4 maddesi uyarınca reddedilmelidir.

E. Sözleşme'nin 5 § 3 maddesi kapsamındaki şikâyet

34. Başvuranlar polis nezaretinde tutulma sürelerinin aşırı uzun olduğunu iddia etmişlerdir. Başvuranlar, bu sebeple Sözleşme'nin 5 § 3 maddesinin ihlal edildiğini iddia etmiştir.

35. Mahkeme, polis nezaretinde dört günü aşan herhangi bir gözaltı süresinin

ilk bakışta çok uzun olduğunu yineler (Oral ve Atabay / Türkiye, no. 39686/02, § 43, 23 Haziran 2009 ve McKay / Birleşik Krallık [GC], no. 543/03, § 47, AİHM 2006-X). Daha kısa süreler, yetkililerin tutuklanan kişiyi daha erken hâkim önüne çıkarmalarını engelleyen özel bir zorluk veya istisnai durum yoksa, çabukluk gerekliliğini de ihlal edebilir (İpek ve Diğerleri / Türkiye, no. 17019/02 ve 30070/02, §§ 36 ve 37, 3 Şubat 2009).

36. Mahkeme, 20 Aralık 2011 tarihinde başvuruların, yaklaşık elli kişiyle birlikte terör örgütüne üye oldukları şüphesiyle tutuklandıklarını gözlemlemektedir. Başvuranlar, yakalanmalarının ardından sırasıyla üç ve dört gün içinde serbest bırakılmışlardır. Bu itibarla, başvuruların polis nezaretinde tutulma süresi, ilk bakışta 5 § 3 maddenin gereklilikleriyle uyumludur. Söz konusu ceza soruşturmasının karmaşıklığını ve özellikle aynı gün yakalanan şüphelilerin sayısını göz önünde bulunduran Mahkeme, başvuruların gözaltı süresinin Sözleşme'nin 5 § 3 maddesinin anlamı dâhilinde yeterince hızlı olduğu kanaatindedir.

37. Dolayısıyla, söz konusu şikâyet açıkça dayanaktan yoksun olup, Sözleşme'nin 35 § 3 (a) ve 4 maddesi uyarınca reddedilmelidir.

F. Sözleşme'nin 10. maddesi kapsamındaki şikâyetler

38. Başvuranlar, Sözleşme'nin 10. maddesi kapsamında, gazetecilik faaliyetleri nedeniyle özgürlüklerinden yoksun bırakıldıkları ve terör örgütüne üye olmakla suçlandıkları hususunda şikâyetçi olmuşlardır.

39. Hükümet, birinci başvuranın şikâyetine ilişkin olarak, üç günlük gözaltı süresinin ardından savcı tarafından serbest bırakıldığını ve 3 Mayıs 2012 tarihinde kovuşturmayaya yer olmadığına karar verildiğini belirtmiştir. Bu bağlamda Hükümet, birinci başvuranın artık mağdur olarak değerlendirilemeyeceğini ileri sürmüştür.

40. İkinci başvuranın şikâyeti ile ilgili olarak, Hükümet, ceza yargılamasının ulusal mahkemeler önünde halen derdest olduğunu ileri sürmüştür. Bu bağlamda Hükümet, Anayasa Mahkemesine bireysel başvuruda bulunabileceğini ileri sürmüştür. Bu nedenle Hükümet, Mahkemeden, ikinci başvuranla ilgili olduğu ölçüde, iç hukuk yollarının tüketilmediği için bu şikâyetin kabul edilemez

olduğunu beyan etmesini talep etmiştir.

41. İkinci başvurularla ilgili olarak, Türkiye Cumhuriyeti Anayasa Mahkemesi önündeki hukuk yolunun temel yönlerini inceleyen Mahkeme, Türkiye Büyük Millet Meclisinin söz konusu mahkemeye, ilke olarak, 23 Eylül 2012 tarihinden sonra kesinleşen bütün kararlar bakımından, Sözleşme'yle korunan hak ve özgürlüklerin ihlallerine yönelik doğrudan ve hızlı bir tazmin sağlamasına imkân tanıyan yetkiler verdiğini ve bu hukuk yolunun kullanılması gereken bir hukuk yolu olduğunu belirtmiştir (bk. *Uzun/Türkiye*, (k.k.), no. 10755/13, §§ 68-71, 30 Nisan 2013).

42. Mahkeme ayrıca, Anayasa Mahkemesinin zaman bakımından yetkisinin 23 Eylül 2012 tarihinde başladığını ve bu kapsamda verilen kararlardan açıkça anlaşıldığı üzere, zaman bakımından yetkisinin, bireysel başvuru hakkının kabulünden önce başlayan ve belirtilen tarih itibarıyla devam etmekte olan bir ihlali içeren durumları da kapsayacak şekilde genişletilmesine karar verdiğini belirtmektedir.

43. Mevcut davada, ikinci başvuran aleyhindeki ceza yargılamaları ulusal mahkemeler önünde derdesttir. Sonuç olarak, Hükümetin ön itirazını dikkate alarak ve başvuranın Anayasa Mahkemesindeki bireysel başvurusunu tükettikten sonra bu Mahkemede yeni dava açma olasılığına hanel getirmeksizin, Mahkeme, başvurunun bu kısmının erken yapıldığına kanaat getirmiştir. Dolayısıyla, başvuru, Sözleşme'nin 35 §§ 1 ve 4 maddesi gereğince reddedilmelidir.

44. Birinci başvurularla ilgili olarak, Mahkeme, ifade özgürlüğü üzerinde caydırıcı bir etkisi olan belirli koşulların, ilgili kişilere – henüz nihai hükümle mahkûm edilmemiş olsalar bile – bu hakların kullanılmasına karşı yapılan müdahale sonucunda mağdur statüsü verdiğine karar vermiştir: Örneğin Devlet veya nüfusun bir kısmı tarafından hassas olarak kabul edilen bir alandaki herhangi bir iş için soruşturma ile tehdit edilmesi (bk. *Altuğ Taner Akçam / Türkiye*, no. 27520/07, §§ 70-75, 25 Ekim 2011). Bu bağlamda Mahkeme, birinci başvuranın polis tarafından gözaltında tutulmasının, Sözleşme'nin 10. maddesi kapsamındaki ifade özgürlüğü hakkının kullanılmasına bir müdahale oluşturduğu kanaatinde. Mahkeme dolayısıyla Hükümet tarafından öne sürülen mağdur statüsünün yokluğu itirazını reddetmektedir.

45. Ancak, söz konusu müdahale “kanunla öngörülmesi”, 10. maddenin 2.

fikrasında belirtilen bir ya da daha fazla meşru amacı taşımalı ve “demokratik bir toplumda gerekli” olmalıdır (bk. *Karácsony ve Diğerleri*, yukarıda anılan, § 121). 42461/13 ve 44357/13, § 121, 17 Mayıs 2016).

46. Mevcut davada, taraflardan hiçbiri başvuranın tutukluluğunun yasal bir temele dayanmadığını, yani CMK’nın ilgili hükümlerine uymadığını iddia etmemiştir. Müdahalenin izlediği “meşru amaç” ile ilgili olarak Mahkeme, müdahalenin kargaşa ve suçu önlemeye yönelik olduğunu kabul etmeye hazırdır. Dolayısıyla, müdahalenin bu amaçlara ulaşmak için “gerekli” olup olmadığı henüz belirlenmemiştir.

47. Mahkeme, birinci başvuranın başlangıçta ikinci başvuranla aynı gerekçelerle yakalanmış olmasına rağmen, sonradan aleyhine herhangi bir suçlamada bulunulmadığını gözlemlemektedir. Birinci başvuran sorgusunun ardından savcı tarafından serbest bırakılmış ve 3 Mayıs 2012 tarihinde kovuşturmayaya yer olmadığına dair karar vermiştir. Bu bağlamda, Mahkeme, ikinci başvuranın 20 ve 23 Aralık 2011 arasında özgürlük yoksun bırakılmasının Sözleşme’nin 5 § 1 (c) (bk. yukarıdaki 30 paragraf 28) anlamında bir “makul şüphe”ye dayandığını tespit etmiştir. Bu sonuca göre Mahkeme, ikinci başvuranın ifade özgürlüğüne yapılan müdahalenin “demokratik bir toplumda gerekli” olduğu ve dolayısıyla Sözleşme’nin 10 § 2 maddesinin gerekliliklerini karşıladığı kanaatinde (bk. karşıt durum, *Ragıp Zarakolu v. Türkiye*, no. 15064/12, §§ 77-80, 15 Eylül 2020).

48. Dolayısıyla, başvurunun bu kısmının, açıkça dayanaktan yoksun olması nedeniyle, Sözleşme’nin 35 §§ 3 ve 4. maddesi uyarınca reddedilmesi gerekmektedir.

G. Sözleşme’nin 13. maddesi kapsamındaki şikâyetler

49. Başvuranlar, Sözleşme’nin 5 §§ 1 ve 2 ve 10. maddesiyle bağlantılı olarak 13. maddesine dayanarak, kendilerine uygulanan tedbirlere itiraz edebilecekleri etkili bir hukuk yolu bulunmadığından şikâyet etmişlerdir.

50. Hükümet, başvuranların argümanlarına itiraz etmiştir.

51. Mahkeme bu şikâyeti incelemiştir. Ancak Mahkeme, elinde bulunan tüm bilgi ve belgeler ışığında ve şikâyette bulunulan hususların yetkisi kapsamına

girdiđi ölçüde, söz konusu Őikâyetlerin

Sözleşme’de belirtilen hak ve özgürlüklerin ihlaline işaret etmediği sonucuna varmıştır.

52. Dolayısıyla, Mahkeme, başvuruların bu kısmının, açıkça dayanaktan yoksun olduğu ve Sözleşme’nin 35. maddesinin 3 (a) ve 4. fıkraları uyarınca reddedilmesi gerektiği sonucuna varmıştır.

Bu gerekçelerle, Mahkeme, oy birliğiyle,

Başvuruların birleştirilmesine;

Başvuruların kabul edilemez olduğuna karar vermiştir.

İşbu karar İngilizce olarak tanzim edilmiş olup; 17 Haziran 2021 tarihinde yazılı olarak bildirilmiştir.

{signature_p_2}

Hasan Bakırcı
Yazı İşleri Müdür Yardımcısı

Aleř Pejchal
Başkan